

A³

CSÁSZARI ÉS KIRALYI FELSÉG⁵
ENGEDELMÉVEL.

Nro 51.

Költ Bétsbenn, Karátsony Havának (Decembér)
24-dik napján 1802-dik Elztendőben.

B é t s.

Laybackból (Karinthiában fekszik) azt halljuk,
hogy a' folyó hónap 9-dikén utolsó szükségre
jutattak a' Czirknitzi Tó mellett lévő némelly lakó-
sok; a' vizek rendkívül való áradása miatt, és an-
nyira megrémültek; mintha a' pufztító ellenség
szállotta volna még hirtelen földjököt. Tudva
van a' Czirknitzi Tóról közönségesen, hogy az
az elztendőnek bizonyos részében megárad, és
akkor a' lakósok halászfizák, majd ismét egészen
elapad, úgy hogy szántanak vetnek; 's áratnak
ott; a' hol az előtt a' halak tányáztak. Öly
képpen megáradt ez a' Tó az említett napon;

H H H

külömben magas partjain olly sebességgel kiöntött, hogy egynehány minutumok alatt egészen elborított egy Seedorf nevű közel lévő helységet. Alig vólt annyi idejek a' szegény lakosoknak, hogy megmenthessék életüket, arról pedig még tsak nem is gondolkozhattak, hogy az árvíz elől kiragadjanak valamit vagyonjaikból. Némelly gyermekek a' faluban maradtak ezen rémülés közben, kik a' padlásokra szaladtak, s az azokon lévő ablakokban fejekre kaptsolt kezekkel esedeztek megfzabadíttatásokért. Hirtelen küldettek tsak ugyan hajók érettek, és a' halál torkából kiragadtattak. Még véletlenebbül, és nagyobb veszedelemmel lepte meg az árvíz, a' Dannei (a' Schneebargi Uradalom, és Laafz városotska közt fekszik) lakosokat, kiknek alacsony házaik tetején, völgyben lévén egyébaránt is a' falú, sokkal fellyül tsapott, annyira, hogy minden akadály nélkül lehet hajókázni a' házak' tetején, és hosszú tsákjával se lehet érni azokat. Harmad nap óta az árvíz nem hogy apadt vólna, hanem még nevedett. Nem tudja senki, azért gyűlt e meg ennyire a' víz a' Czirknitzi Tóban, hogy annak fenekén a' rendes nyílás, mellyen a' víz elfzokott folyni, az ifzap miatt bédugúlt, vagy más ok miatt? A' bizonyos, hogy a' szegény lakosok nyomorúsága, kik honnyaikból kiöntettek, és attól, a' mit a' télre gondosan bégyűjtöttek megfosztattak, minden nagyításnál nagyobb.

Magyar Ország.

Fiume Dec. 4-dikén. Még mind ez ideig is állandóul esik nálunk az esső. Ezt halljuk a' körül belől fekvő vidékekről is. A' napok azon-

ban ily mérsékeltek, mint a' leglágyabb Őszel lehet tápalztalni, és koránt sem Decemberhez képest forgatják magokat. — A' most vége felé közelgető esztendőben, különösen igen sok Sardelli vólt vizeinkben. Tsak a' Winodoleri Kamerális jószág partjai körül, 50, 60 ezer fontot fogtak. A' Buccari i piatzen sok vólt ugyan a' vevője, de még is tsak egy Soldin ment fontja. — A' Délifzelek olyan keményen fúttak mostanában nálunk, hogy az apróbb hajókat úgy hányták vetették mint a' laptát; és még a' nagy terhes hajók megtartásával sem kis baj vólt.

Segniából Dec. 4. dikén. A' folyó hónap első napján keményen menydörgött nálunk; azután szint' úgy szakadt úgy esett az eső. A' hegyekről le felé rohanó víz nagy ereje, köveket, 's nagy darab fákat hömpöjgetett, mellyek miatt azon út, melly ezen Őszel készült el, egészen elromlott. Két erős kő hídat is elszakasztott, 's nagy költséggel mostanában készült vízvívő tsatornáinkat, felszaggatta. Nem állhatván ki a' kertek köfalai a' víz erejét, leomlottak, a' midőn rajtok keresztül tsapott a' víz, és tsak nem felét elöntötte városunknak, a' pintzéket, bóltokat felvette, és a' benne vólt holmit tsak nem haszon vehetetlené tette. Három Aerarialis Só Magazinumokból a' só oda van, és nagyobb részént felolvadt; A' kár felette sokra megy. Sok borral, és sóval megterhelt lovak fúltak meg a' vízben, mellyeket ez a' szereztsétlenség a' völgyekben ért utól. A' malmokban igen sok kárt tett a' víz, 's alig ha meg nem szorúlunk őrlés dolgából. — A' Izegeynység könnyebbségére szolgál, a' Cs. Kir. Felség' Atyai gondoskodásából kiren-

delt F. M. L. Báró Simbschenen kívül az, hogy a' Felsőség olly kötésre lépett, egy ide való kereskedő házzal, hogy a' kenyér nélkül lévő szegénység számára tartozik az adni a' kukoritzának mérőjét 7 forint 20 krajtzárért.

Sz. Fejérvár Dec. 8-dikán. Gottlieb Ferentz, ide való Könyv-nyomtató, éppen ollyan nemes ajánlást tett, mint a' Pesti Könyv-nyomtatók, a' Vátzi Siketnémák között, azoknak ingyen leendő tanítására, kik az említett mesterségre adják magokat. Az ide való Magistrátus által tudtára adódott Gottlieb Úrnak, a' Felsőségnek helybe hagyása.

Rátzkéből Dec. 11-dikén. Örömmel jelenthetjük, hogy a' rettenetes nagy szárazság után, Nov. 3-dikán elkezdődvén az essőzések, az egy szántásba esett vetéseink is, a' hozsfzas és szép Őszi idő miatt igen szépek, és a' jövődöbeli termés eránt, jó reménységet nyújtanak. — A' közelebb múlt Augustus 24 dikén elégett 232 házaink lassan lassan épülnek: erre nézve is igen sokat használván a' hozsfzas jó idő. — Különös háládatossággal lehet emlékeznünk azon felebaráti szeretetből, keresztyéni kötelességből, 's jó indulatból származott adományról, melyet Privilegiált Ketskémét városa közöltt tűz által szerentsétlenné lett lakosainkkal, 400 forint, és 40 Pesti mérő búzával segítvén azokat. Tapasztalni lehet ezen nemes tselekedetből azt, hogy azok tudják távolról is, szenvedő ember társaik szerentsétlen állapotját igazán gondolóra venni, kik magok is próbálták a' szerentsétlenséget, és azok tudják megítélni különösen, melly édesdeden esik a' megvétel a' szerentsétleneknek, mellyen

lóban nem kis szüksége vagyon, égést szenvedett lakosainknak, kiknek kára, csak könnyen számítván is, száz ötven egy ezer egynéhány forintra megy.

Zemlin Dec. 13-dikán. Az a' híre közönségesen, hogy a' megölt Belgrádi Basa' fija tevődött a' Nagy Úr által Attya helyébe. Hogy annál könnyebben hozzá juthasson nívatalához, először azon igyekezik, hogy magának minél több jóakarókat és barátokat szerezzen, kiknek szolgálatjával éljen azon esetben, ha valaki ellene fegezne magát.

Olasz Ország.

Róma Nov. 23-dikán. A' Cs. Királyi Felsőb Ministère Gróf Klevenhüller után, két nappal volt audientzián Ő Szentségénél, a' Portugalliai rendkívül való Követ Gróf Souza, igen nagy pompával. Azon beszédében, melyet Ő Szentségéhez intézett, elő adta, hogy küldetetésének fő tüzéje, Pápa Ő Szentsége' Pásztori Igazgatásán való örvendezés, a' Lisbonai Királyi Udvar mély tiszteletének megbizonyítása, és a' Királyi egész Famíliának Ő Szentsége Apostoli áldásaiba való ajánlása. Olyan kifejezésekkel való választ nyert a' Követ Ő Szentségétől, mely Atyai jó indulatinak bizonyága.

Helvétzia.

Bernből Nov. 9-dikén. A' végre hajtó Tanács tapasztalván azt, hogy sokan, a' magános polgárok, a' sóval való kereskedés által, olyan dologba avatkoznak, melyhez csak a' Nemzetnek van jussa; azt is megértvén, hogy kivált Helvétziának Napkeleti Kantonjaiban, e' miatt sok zűrzavarok származtak: azt végezte, hogy a' Só

Hivataloknál lévő Tisztviselők semmi módon se üzennek a' külsőkkel sóval való kereskedést: mivel a' kikre rá sül, elvesztik hivataljokat.

Német Ország.

Regensburg Dec. 10-dikén. Így van a' Császári Királyi Felség Plenipotentiariusának, a' rendkívül való Deputátzióval közlött jelentése, azokon a' dolgokon kívül, mellyeket már közlelbbi Újságunkba-bétettünk:

„Valamint a' plánumban meghatározott négy hét már elmúlt, és a' károk pótlására fordított Papi jószágok már el is foglaltattak: úgy szükséges olyan bizonyos időt nem sokára határozni, melly alatt a' még szükséges dolgok közöltessenek, és a' Deputátzió, a' mint már meg van állítva, eligazíthassa a' támadható nehézségeket. — — Most is megújítja a' Cs. Kir. Kommisszió, azoknak tsendességére, kiket a' N. Országí osztály illet, azt, a' mit már Nov. 6-dikán kijelentett, „hogy megtartódjanak a' kárba meőő tartományok' lakosainak azon jussaik és szabadságaik, mellyekkel bírnak, mind a' Diéta végezése, mind pedig azon tartományoknak magános Konstitutzója által.”

„Hogy minden balra való magyarázásnak elei vevődjék, illendő lesz megállítani, hogy minden Vallású lakosok megmaradnak Vallások szabad gyakorlásában, templomaikhoz, Parochiájikhoz, vagy Oskoláikhoz tartozó jószágoknak bírásában, akármellyik részében lakjanak is Német Országának. — A' mi a' Trevíri V. Fejedelemnek rendelt száz ezer forintból álló jövedelmet nézi, midőn tsak azon esetben lehet azt, az úgy nevezett Római hónap-nál fogva ki-

vetni, ha az más fundusból ki nem kerülhet: on-
nél fogva szükséges, hogy akar egygyik, akar
másik tekintetben, tevődjék bátorságban az em-
lített V. Fejedelem, meghatározott fizetése' bizo-
nyos megnyerése eránt."

„Szükséges továbbá, az Imperiumi Grófok',
és a' Német Rend' Tagjai' kielégítettésen kívül
az is, hogy bizonyosan meghatározassék, hon-
nan telik ki a' Német Országí Fő Kantzellárius
egész fizetése: mivel mind méltósága, mind fon-
tos hívatála kívánja, azomban a' Császári Kir.
Kommiszzió is ajánlotta már, mind a' közben-
járóságot vállalt Hatalmasságok Ministereinek,
mind a' Deputátziónak, ennek minél hamarább
leendő meghatározását. Az is szükséges, hogy
a' Baseli, és Lüttichi Püspöknek, és a' 26.dik
Octoberi plánum szerént, a' 4.dik és 5.dik Klafz-
zisba eső személyeknek tartása meghatározat-
nék, hogy így, ha másunnan nem telik, az e-
gész Imperiumra vetődnék ki bizonyos summa,
de a' mellynek módját a' Gyűlés meghatározná.
A' mint Szakszónia, Bavária, és a' Német Or-
szágí Rend Nagy Mestere részéről már köz aka-
rattal kijelentődött, azon esetben, ha az Els-
flethi vámra nézve, az Oldenburgi Hertzeg meg
nem egygyezése miatt valamelly változás tevőd-
nék: tehát ekkor felkellene a' Rajnai vámokat
tartani addig, míg az onnan bėjővő hafzonból,
az azt illető adósságok kifizetődnének.

„Kétség kívül az a' Deputátzió tzélja is, hogy
a' mostani fontos környűllásokhoz képest, az
Imperium még fenn álló fundamentomos törvé-
nyeinek megerősítésen kívül, különösen meg-
erősítődnek a' Westphaliai, vagy azután kötött

békességnek, Német Országot illető részze, a' mennyiben azon a' Lünevillei békekesség, és az azóta esett egygyezések nem változtattak; valamint szintén, a' Német Orzági Rend' Konstitúciónál fogva álló jussai is.

„Midőn a' Cs. Királyi Kommisszió, ezen jegyzéseit, és feltételeit közli, távol legyen, hogy a' kérdésben lévő dolgok' szabad folyását megakadályoztatná, vagy azok közzé olyakat elegyítene, mellyek oda szükségesképpen nem tartoznak. Sőt inkább úgy gondolkozott, hogy minékutánna már az elfoglalások megestek, és az azokat sürgető környülállások megszűntek: most van ideje a' Deputátciónak, hogy a' felhozott jegyzéseket fundamentomosan meghányja vesse, minekelőtte véget vetne munkáinak. Ezek az előbbi végezésekben is elő fordúltak már, a' mint a' jegyző könyből kitetszik, és a' maga a' dolog természete azt kívánja, hogy ez munka, melly a' Cs. Kir. Felség eleibe terjesztődik, egész a' lehetőségig olly tökéletes legyen, hogy további elfogadása eránt minden bizonytalanság elháríttassék.”

„Végezetre; a' mi azon dolgokat illeti, mellyek túl járnak a' Deputátzió' hatalmának határan: azt ítéli a' Cs. Kir. Kommisszió, hogy azok, az egész Imperium, és annak Feje a' Császári Felség eleibe terjesztessenek. Ő Felségének, a' Haza eránt való gondoskodásához képest, el fog mind az intéződni, a' mi minden tekintetben szükséges a' mostani Konstitúciónak fentartására, a' két Vallást követő V. Fejedelmek, és Hertzegek Kollegiuma voksainak, a' Konstitúciónak képest leendő elintézésére, a' szecularizált

tartományok közt lévő öfzve köttetés őltalmazására, és az Imperium másoktól való nem függésének megerősítésére."

Frantzia Ország.

Brestből Nov. 28-dikán. Nem emlékeznek a' most élő legőregebb polgárok is olly rettenetes szélvészre, mint a' melly ez előtt négy nap volt ezen a' tályékon. A' házak fedelét olly könnyen leforgatta, mint ha ott se lettek volna, sőt az erős élő fákat is kitekerte tövestől. Egymást éri a' szomorú hír az eránt, hogy itt amott felette nagy károk estek. A' kikötő helyekben sok hajók mindenestől fogva öfzve töredezték. Még csak gondolkodni se lehetett a' nagy zűrzavar miatt, megszabadításokról.

Páris Nov. 5-dikén. Következendőket olvasunk egy közönséges tudósításból: „midőn az Anglus nagy emberek, minden tartózkodás nélkül kimondják vélekedéseiket; midőn némellyek közülök Európa mostani környűállásaiban, nevezetesen pedig Angliának, a' más Hatalmasságokkal való öfzve köttetésének megváltozásában, megűtköznek, és a' hadakozásra méltó okot keresnek: akkor Európa több részei ollyan szereztsések, hogy mind inkább inkább eltűnnek azokból az egygyet nem értésnek nyomai, belső virágzásokon kettőztetett igyekezettel munkálódnak, és a' Státus belső erejében helyhezteszik azt az állandóságot és boldogságot, mellyet nem annyira a' bírodalom szélesen kiterjedésétől lehet várni, mint az abban lévő ezer meg ezer magános törekedéseknek, a' közönséges tzállal való megegyezésétől. Ugy látszik, közelget Európa ahhoz az időhöz, mellyben, kíváltképpen a' múlt Szá-

zad vége felé olly közönségesse lett álhatatlanságot, megzabolázza az értelem, és a' minduntalan változó karakternek tzi merévé teszi a' bölts megfontolást. — —

Páris Dec. 11-dikén. Sehogy sintsen a' Máltai Vitézi Rend dolga, melly mindazáltal a' kötött békekességben nyilvánvalóan megvan határozva. Hertzeg Ruspoli, ki Pápa Ő Szentsége által, a' mint tudva van, a' Rend Nagy Mesterévé neveztetett, egész N. Britanniába nem találthatik, és az a' híre, hogy Amérikában ment volna.

Egyszer egyszer nem hallhatott több szomorú hír a' tenger háborúi által okozott szerentsétlenségekről mint most. *Burdeaux* ból azt írják, hogy oda egy Amériikai Kapitány vetődött, kinek a' hajója, mikor a' parthoz akart közelíteni, emberestől, jószágostól egygyütt elsűjje. Csak hárman maradtak életben. Azt állítja a' Kapitány, hogy képzelní se lehet nagyobb háborút a' tengeren, mint November 24-dikén 's 25-dikén volt. Erősíti, hogy szemeivel látta, midőn sok nagy hajók, egyszerre eltűntek szemei elől.

Anglia.

London Novemb. 26-dikán. Mérgések voltak Windhamnak minden szavai, mellyeket az alsó Parlamentomban tartott, midőn a' többek között így szólott: „Azzal igyekezik némelleyek szépitni a' Frantzia Revolútiót, hogy az abban elkövetett törvénytelenéseknek, azokat teszi okául, kik a' Frantzia Királyi Famíliának pártját fogták. Ezeknek azt mondhatom: a' Királyi Igazgatás kedves volt a' Nemzet előtt, és csak az ollyan Revolútió által lehetett azt megbuktatni. A' Fr. Revolútió Históriaja mutatja,

hogy annak indítói egy mindent meghódíttató
 közönséges Monarchián törekedtek. Tsudálko-
 zom, hogy Foxnak, (ki mindég a' Frantzia Kor-
 mányházakat ditsérte) kifejezéseit sokan helybe
 hagyták. Megengedem, hogy a' penna hartz,
 egyebet nem érdemel megútálásnál: de a' Fran-
 tzia Respublika valóságos hadat folytat ellenünk,
 olly fundamentomon indulván el, mellynek egész
 Európára nézve gyászos következései lesznek. —
 Hallom, hogy némellyek azt kérdik: mit segí-
 tünk a' hadakozás által állapotunkon? Az én fe-
 leletem ez: az ilyen környülállások között, jobb
 a' hadakozás a' békességnél. Allításom funda-
 mentomi ezek: a' békesség még szélesebben ki-
 terjesztette a' betsületért élő 's haló Bonapárté
 kiterjedése határait: már most a' világ' minden
 részeibe szóllója lehet: midőn a' hadakozás ide-
 je alatt Európa határozta hatalmát. A' békes-
 ség volt az, melly Pedemontzium, Olasz Ország,
 's Helyétzia eránt való szándékának kedvezett;
 a' békesség ragasztotta Frantzia Országához, Sz.
 Domingót, Louisiánát, és e' nyitotta ki előtte
 a' Jó reménység Foka kikötő helyeit. Mit tsinál-
 tunk mi Anglusok ekkor? Azon szempillantás-
 ban, mellyben a' Frantzia Nemzet kevélysége az
 egész világot árvíz módjára fenyegeti: örömki-
 áltások között emeljük mi fel kezeinket a' bé-
 kességért. — De azt mondja valaki: úgy jár idő-
 vel a' Fr. Respublika is, mint a' régi Római Bí-
 rodalom, melly végtére a' maga terhe alatt le-
 rogyott. Szegény vigasztalás! A' nevezett Bíro-
 dalom 400 esztendeig állott fel épségben lerom-
 lása előtt. Mi hasznunk lesz nékünk abban,
 ha a' Fr. Respublika, 4 Századokig áll fel?

Minister Addington, szinte olyan hangon beszélt mint Hawkesbury. „Szemünkre vetik úgy mond, hogy káros békességet kötöttünk Francia Országgal. Nem annyira a' békesség káros volta bántja az ilyeneket, mint az, hogy jó Királyunk bizodalmit megnyertük, és hogy mi vagyunk a' Ministerek. Még azt is szemünkre térítik, hogy a' Fox beszédét (ki a' mostani környüállásokban nem tanátsolja a' hadakozást) jó kedvel halgattuk. Nem lehetett azon kifejezéseit nem örömmel halgatni: hogy a' Parlamentomban a' Frantzia Kormányzók ellen tüzesen kiakelni, annyit tesz mint a' két Nemzetet egymás ellen neki keseríteni. Az ilyen kifejezések, az előre való vigyázással, boldogságunkal, és az Anglus Nemzettel köz emberséggel egyenesen ellenkeznek. Távol legyen, hogy ezzel azt akar-nám mondani, hogy a' nyomtatásbeli szabadságot meg kell szorítani. - Még ez nagyobb baj volna, mint az a' miről szóllok. — Ugy ítélem, hogy a' hadra, és a' békességre nézve közép utat kell tartanunk. Mindent el kell követnünk a' békesség fentartására; de azomban készen is kell lennünk.” 's a' t. Ezek után azt mutogatva Addington, hogy nagyobb most Anglia ereje, mint akkor mikor volt, és állítását bizonyságokon fundálta.

London Dec. 3-dikán. Humilin nevű Anglus 2000 font sterlinget ígért Minister Addingtonnak, ha a' Plymouthi Admirálitáshoz bészerez. A' Minister nem csak nem tellyesítette kérését, hanem feladta a' tiztséget pénzen vadászó Humilint, ki három hónapi fogságra, és 100 font sterlingre büntettetett.

London Dec. 4-dikén. *Toulougeon*, ki a° *Frantzia* Revolúzió históriája leírása által elhíresedett, nem igen régiben okot szolgáltatott az Anglusoknak a° tsufolódásra, bizonyos, és a° *memoires des National-Instituts* nevű Gyűjteménybe bétett értekezésével, mellyben azt vizsgálja, hogy mitsoda nagy ereje van a° *Nemzetek* karakterére nézve annak, hogy mivel élnek azok. Az Anglus hajós legények, azt mondja, azért olyan erősek: mert hússal élnek. — Tsak nem kikaptak a° nevezett írón az Anglusok, és azt mondják, hogy éppen nem olyan a° matéria, hogy a° *Nemzeti Institutum* Gyűjteményeiből kellene azt megtanulni. Már ez előtt száz 's több esztendővel tudta azt az Anglus köz nép, mint minden közönséges ember szájában forgó dalljai mutatják, a° mit örök emlékezet okáért szándékozott megírni *Toulougeon*; és ezután is jól akar élni, ha mingyárt dogmatikae nem tanulja is a° főzést a° *Frantzia* szakátsoktól. —

Londonból Dec. 5-dikén. A° *Kormányfő* a° kereskedésre nézve igen hasznos feltételt gondolt ki, melly ebben áll, hogy *Anglia* partjain olly szabad kikötő helyek, és magazinumok nyitassanak ki, a° hova az idegen kereskedők is kiszállhassanak, és portékáikat minden fizetés nélkül lerakhassák, és tsak akkor lesznek kötelesek fizetni, midőn azon portékák onnan, vagy *Anglia* szükségére az Országba bé, vagy pedig másuwa kivitetnek. — Ezután a° kereskedők öszve adott pénzeiket tetszésük szerént fordíthatják oda a° hova akarják, nem lévén megkötötve a° kezek semmi szorító rendelkezések által.

London Dec. 7-dikén. Bestazzi nevű kép áruszó Olafz, a' Törvényszék eleibe idéztetett azért, hogy szemtelen, és a' szemérmertességet megsértő rajzolatokat árult Angliában. Rendesen folyt a' pere. A' vádoló volt a' vétkek zabolázására tüzölő Társaság; a' bűnös az Olafz, a' ki ellen csak ugyan meghatározottat a' büntetés, elég lévén a' beadott dolog eránt való bizonyosság. — Ha az Olafz csak azért megbüntettetett, hogy ilyen képeket árult: mire nem büntetné az a' Törvényszék azokat a' szemteleneket, kik a' ditsőséget abban keresik, a' mi az embert csak nem a' barmokig megalatszonyítja?? — —

Ugy mondják, hogy Hertzég Condé Londontól 10 mértföldnyire félre vonta magát, a' legnagyobb tsendességben, és a' politikai lármától való ürességben töltvén napjait. Willot és Pichegrú gyakran meglátogatták. —

Batava Respublika.

Hága Nov. 29-dikén. Polgár Hultman vizsfa jövén Berlínből, sokáig tartó Conferentziát tartott a' Kormányfő tagjaival, és azoknak eleibe terjesztette egész kiterjedésében azon egygyezést, mellyet a' Batava Respublikára nézve kötött, a' Berlíni Ministeriummal.

Hágából Nov. 30-dikán. Ismét Frantzia katonaság jön hozzánk őrizetre. Nem igen tetszik ez, az itt lévő Anglus Ministernek, ki elő is terjesztette az ellen lévő okait.

Hágából Dec. 4-dikén. Ismét ólálkodnak némelly Afrikai rabló hajók Civita-Vechia körül, mellyek egy Hollandus hajót tetemesen megkárosítottak.

tartományok közt lévő öszve köttetés őltalmazására, és az Imperium másoktól való nem függésének megerősítésére."

Frantzia Ország.

Brestből Nov. 28-dikán. Nem emlékeznek a most élő legöregebb polgárok is olly rettenetes szélvészre, mint a' melly ez előtt négy nap volt ezen a' tályékon. A' házak fedelét olly könnyen leforgatta, mint ha ott se lettek volna, sőt az erős élő fákat is kitekerde tövestől. Egymást éri a' szomorú hír az eránt, hogy itt amott felette nagy károk estek. A' kikötő helyekben sok hajók mindenestől fogva öszve töredezték. Még csak gondolkodni se lehetett a' nagy zűrzavar miatt, megszabadításokról.

Páris Nov. 5-dikén. Következendőket olvasunk egy közönséges tudósításból: „midőn az Anglus nagy emberek, minden tartózkodás nélkül kimondják vélekedéseiket; midőn némellyek közülök Európa mostani körülállásaiban, nevezetesen pedig Angliának, a' más Hatalmasságokkal való öszve köttetésének megváltozásában, megütköznek, és a' hadakozásra méltó okot keresnek: akkor Európa több részei ollyan szerentsések, hogy mind inkább inkább eltűnnek azokból az egygyet nem értésnek nyomai, belső virágzásokon kettőztetett igyekezettel munkálódnak, és a' Státus belső erejében helyhezteszik azt az állandóságot és boldogságot, mellyet nem annyira a' bírodalom szélesen kiterjedésétől lehet várni, mint az abban lévő ezer meg ezer magános törekedéseknek, a' közönséges tzállal való megegyezésétől. Ugy látzik, közelget Európa ahhoz az időhöz, mellyben, kiváltképpen a' múlt Száz-

Elegyes Levelek.

A' sok bizonytalanság közzül, hihetőnek látszik némelyek előtt, hogy N. Britannia és Bonaparté között, nem annyira Helvétzia állapotja adott alkalmatosságot az egygyet nem értésre; mint az, hogy megsejdtette az Angliai Ministérium, hogy a' Frantzia Respublika 17,000 embert szándékozik hajóra ültetni, és Pondicheribe szállítani. Olly rendelés tevődött Anglia részéről, hogy a' Jó reménység Fokánál lévő erő, Napkeleti India felé takarodjék haladék nélkül. Tapasztaltatik azólta, hogy alább hagyott a' Frantzia Respublika is szándékában.

Az az Universtitás, melly Dorpátban állított fel, valamint lételet a' Tudományokat becsülő Sándor Császárnak köszönheti: így ezután leendő nagyobb nagyobb virágzását is attól reményli. Ujra is megmutatta az ifjú Császár, melly nagyon szereti a' tudományokat előmozdítani, midőn az említett Universtitásbeli Tanítók fizetését 500 rubellel javította mostanában, és azt a' kegyelmes rendelet tette, hogy a' Professorok' Felései fele részét veszik Férjeik' fizetésének, ha a' halál által azoktól megfosztatnak. — Némelly Guberniumokban, nevezetesen Irkutsk környékén, igen sokat szenvedtek a' lakosok, a' múlt szűk aratás miatt okozott drágaság miatt. Nagy summa pénzt küldött oda az Orosz Császár, hogy azon életet vásároljanak az Előljárók, a' szegények' számára.

A' Dóveri Admirálitás parantsolatot vett, hogy Cs. Királyi Követ Gróf Stahrenberg' jószágait; minden vizsgálás és motózas nélkül engedje London felé vitétni.